

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod quæcunq[ue] dij gentium præuidebant cælestium motu
præuidebant. Cap. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

Quid autem dicam, quod crudelissimis etiam Tytānibus sic adularis, ut summos uiros putare uidearis? Quid em̄ ais de Cypselo. Felix hic uir Cypselus eacida. Quomodo autem si Cypselus felix, Phalaridem, cuius ille similis fuit, beatū fuisse negabimus, imo ꝑ̄o uideo quā rōne Phalaris etiam tibi ac Ioui placuit. Sic em̄ ipsi quoq; respondisti. Apollo Iuppiterque pater uitam Phalaridi prorogauit, quia Caritona & Menalippum humanissime tractauit. Nam cum illos insidiantes sibi cepisset, patientiam quam dum torquerentur ostenderunt admiratus, dimisit.

Quod ligna & lapides adorandos Apollo consulebat.

CAPVT XV.

Methymnensibus autē perutile fore asseruisti, si ligneum Dionysi caput colerent. colunt enim certe Methymnenses ligneum Dionysi caput tibi hortanti persuasi, alij ꝑ̄o lapideis, alij aneis, nōnulli aureis, multi argenteis simulachris sacrificant. Triginta deorum milia in terra esse censeat Hesiodus. Ego autem multo plures lapideos atque ligneos hominū creatores ac dominos esse uideo. Sed tibi o Appollo mirabile uisum est, quod ligneum humani capitis simulachrum dum iactum traherent Methymnenses extraxerunt, colendumque illud diuinis honoribus esse respondisti. O rem mirabilem, ex profundo maris ita repente retibus annexum Dionysi caput profiluit. Hęc Oenomaus.

EVSEBII Phamphili Liber Sextus.

Nunc in hoc sexto euangelicæ præparationis uoluntate falsitatem oraculorum a falsa de fati opinione profuxisse, neq; aliunde quam celestium motu corporum diuinationem illorum coniectura colligam etiam fuisse ostendemus.

Quod quæcunq; dij gentium præuidebant celestium motu præuidebant.

CAPVT I.

Adit ergo rursus magnus apud gentes Porphyrius, qui in libro de oraculis manifeste hoc his uerbis aperit. Quæcunq; inquit dij fatata prædicunt, Stellarum motus

tus

tus ita futura significant, quod omnes & maxime Apollo multis respon-
sionis aperuit. Cum enim ab eo quaereret, marem ne an foeminam in
utero habes mulier parere, foeminam respondit, idque a conceptionis
tempore precepisse declarat dicens. Non sperato marem Phoebe cum Ara-
res Cypriae radijs tenebrae. Aegrotationes etiam Stellarum cursu pre-
dicabant. Malis enim pulmonem agitari humoribus respondit, quia salebris
Saturnus premeret, & in alio responso, Fatatus tibi adest dies, quem Sa-
turnus Mauorsque simul statuerunt. His abunde intellectum puto non
diuina quadam uirtute, sed caelestium motus obseruatione ac ratio-
ne mathematica gentium deos futura cognouisse. Ita nihil diuinius
quam homines afferebant.

Quod uoluntates hominum satis agi arbitrabantur, liberae
negantes arbitrium, idque deorum consilijs persuasi. CAP. II.

Quare modo attente considera, quod non solum exteriora,
& quae in potestate non sunt, uerum etiam uoluntates hominum
fatatas arbitrabantur. Sic enim ipse Apollo cum de milite quo-
dam interrogatus esset, quare tam periculosa rei studeret,
respondit dicens. Mars eum genethliacus concitat, adeo
autem generosi quidem illi dii fatatum extulerunt, ut nec templa sua defen-
dere se posse a fulminibus confiterentur. Quae igitur spe uota illis reddun-
tur, aut cur pie colendi adorandique sunt, quae sibi ipsis sufficere nequeunt.
Quae omnia oraculo suo his uerbis adito Apollo confirmauit.

Vos ab erichthonij generati sanguine magni
Qui quando structura cadet pulcherrima templi,
Percupidi scire haec oracula nostra petistis
Cum ualidi magno uenti cum frigore surgent
Compressus cum fulminibus ruet undique crebris
Exilietque aether, quae templa excelsa deorum
Sub mediisque undis naues multasque cremabunt
Atque altos ferient montes, ipsosque fugabunt
Pastores trepidos, speleaque poscere cogent.
Tunc quoque terrifico percussum hoc fulmine templum
Ardebit, sic stat fatorum immobilis ordo
Ferre autem longe praestat quodcumque seuerae
Et iuxta & stabili statuerunt lege sorores.

Esse